

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

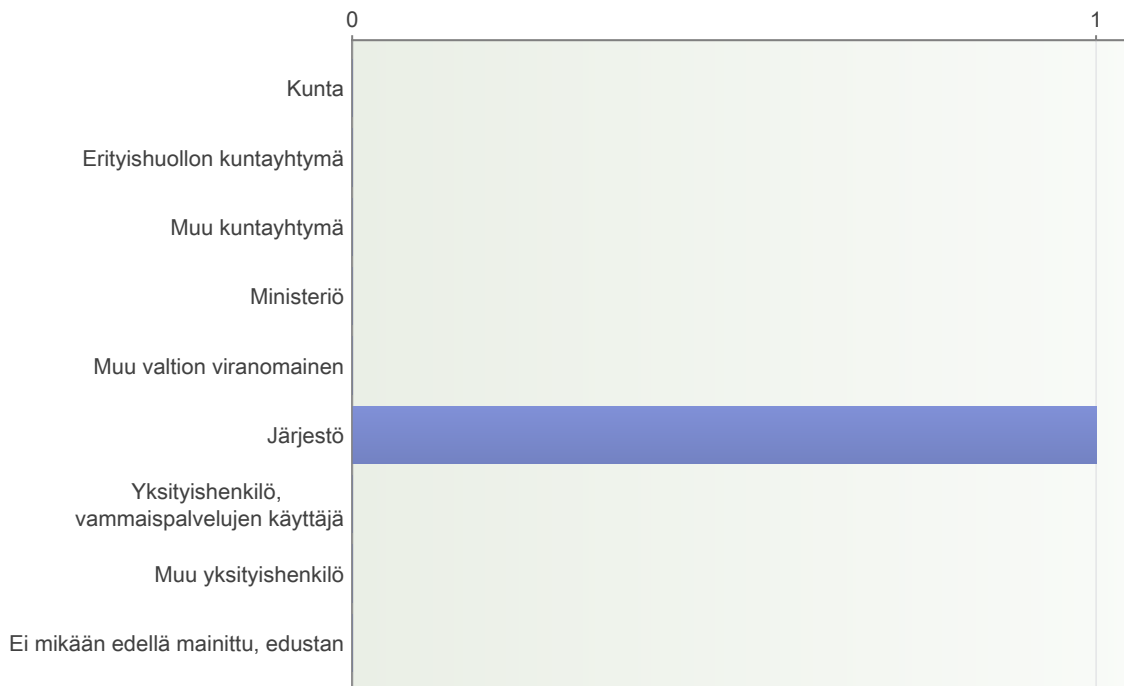
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Katja	Kuusela	katja.kuusela@gmail.com	Pohjois-Pohjanmaan Näkövammaiset ry	-

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

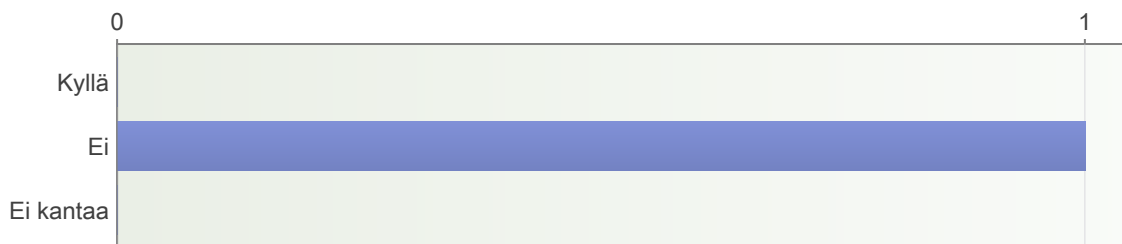
4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- -

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

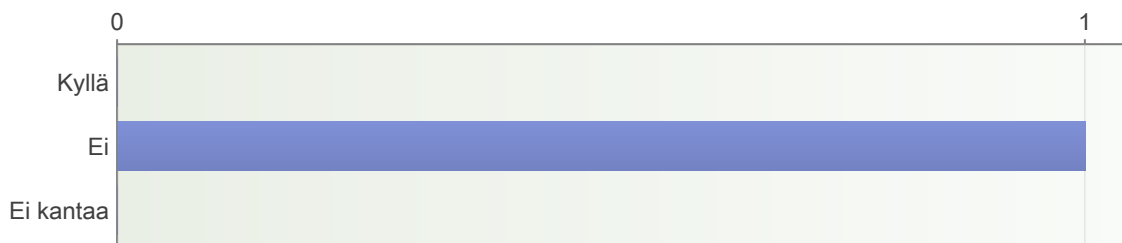
Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

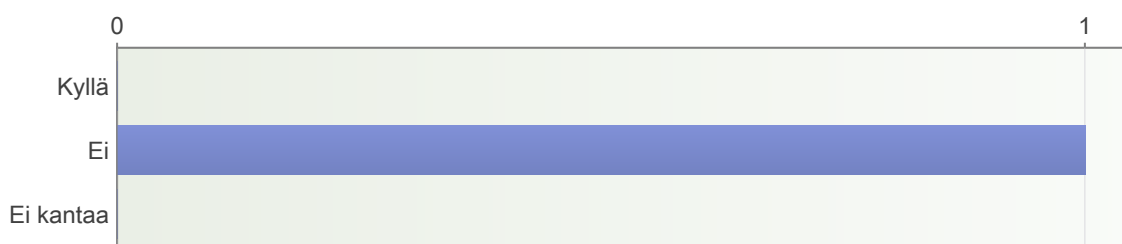
Onko raja us selkeä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko raja us tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä viitataan lakeihin, joita ei vielä ole olemassakaan, näin ollen pykälän sisältöön on vaikea ottaa kantaa.
- Vanhuspalvelulaki ei turvaa ikääntyneille vammaisille ihmisille riittäviä palveluja, jotta he voisivat elää itsenäistä sisältörikasta elämää.
- Näkövammaisuus ei ole normaalia ikääntymistä, joten tässä kohden monet näkövammaiset jäisivät vaille tarvitsemiaan palveluita.

9. 8. Arvioi momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

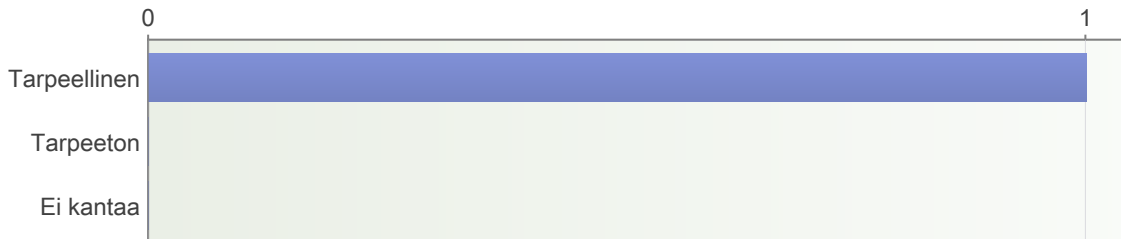
Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoja ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihoitolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

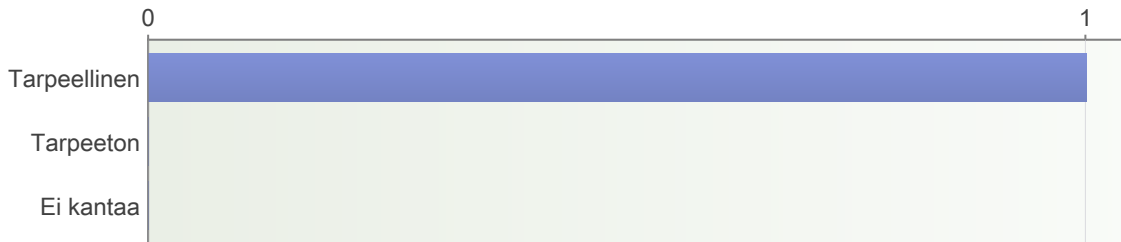
Vastaajien määrä: 1

- -

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelman päivitys tulee olla joustavaa, koska vammaistenkin ihmisten elämäntilanteet voivat muuttua nopeasti ja näin ollen myös palvelutarpeet muuttuvat.
- Monialainen yhteistyö ei saa olla itsetarkoitus, se ei saa kankeuttaa ja hidastaa asiakassuunnitelman laatimista.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Yhteensä	1	3	0	4	1,75

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Kilpailutus ei useinkaan sovellu vammaisten ihmisten palveluiden toteuttamiseen. Erityisesti näkövammaisille palveluissa tapahtuvat muutokset ovat hankalia, koska luottamussuhteen syntyminen uuden toimijan kanssa vie oman aikansa. Erityisesti tilanne on hankala kuulo-näkövammaisten tai monivammaisten henkilöiden kohdalla. Mikäli kilpailutuksia on jatkossakin käytettävä, tulee sosiaalialan palveluille laatia tarkat säännökset laatukriteereistä, hinta ei voi olla ainoa hankinnan kriteeri. HOX! Ei myytävänä -kampanja (Vammaisfoorumi)

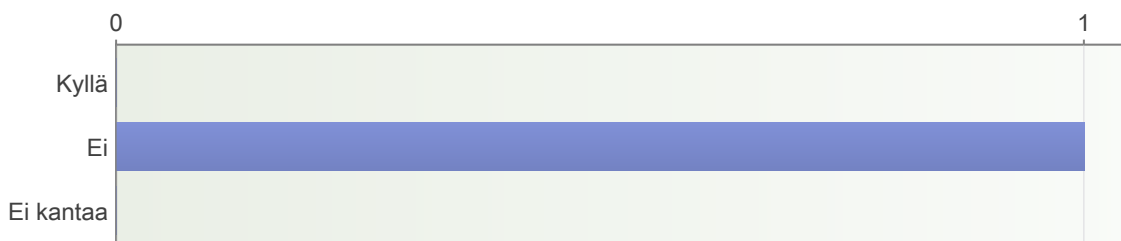
21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Momentin 1 kohdan 2 tulee kuulua:
”2) työssä, opiskelussa, yhteiskunnallisessa toiminnassa tai muussa osallisuutta edistävässä toiminnassa”
Yhteiskunnallista toimintaa on mm. kolmannen sektorin toiminta, kuten aktiivisuus kansalaisjärjestöissä ja yhdistyksissä. Tämä kohta ei saa sisältyä momentin 1 kohtaan 3, koska esim. yhdistystoiminta ei perustu yksilön vain oman osallisuuden edistämiseen.
- Mikäli momentin 1 kohdassa 3 tarkoitettua henkilökohtaista apua myönnetään vähemmän kuin 30 h/kk, päätöksessä tulee huomioida asiakkaan oma näkemys avun riittävydestä. Tämän asian huomioiminen pelkästään asiakassuunnitelmapykykälässä ei riitä.
- Avuntarpeen määrittely kuukausikohtaisesti voi olla joissain tilanteissa jäykkää.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelman päivittäminen tulisi olla joustavaa, koska kaikki tarpeet eivät ole ennakoitavissa ja vammaisen henkilön elämäntilanne voi muuttua.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- -

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

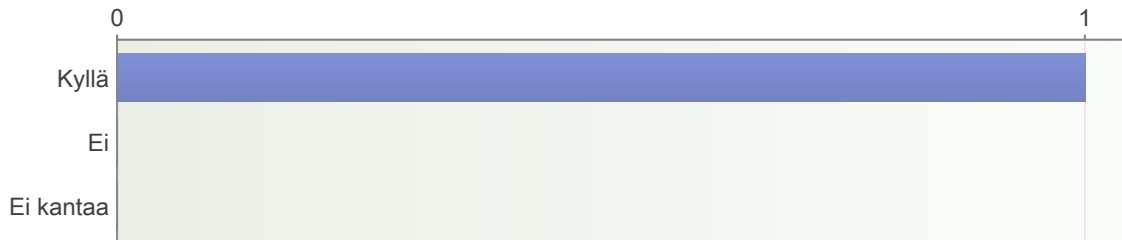

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

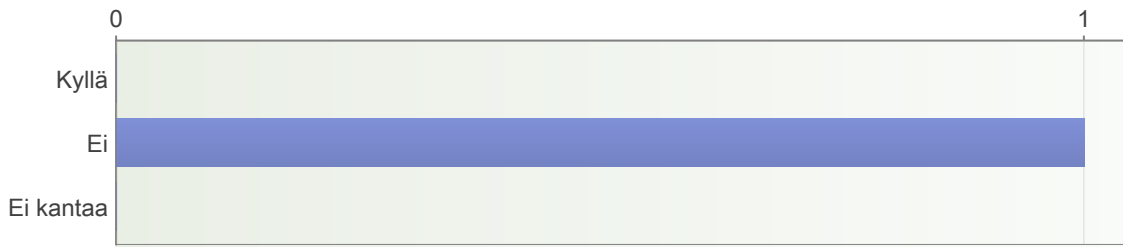
40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

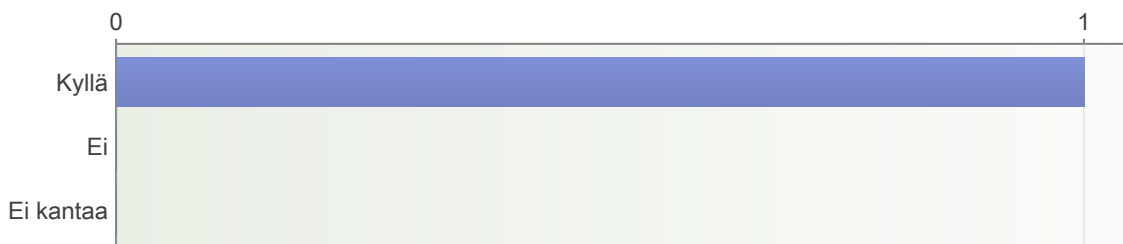
42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- -

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

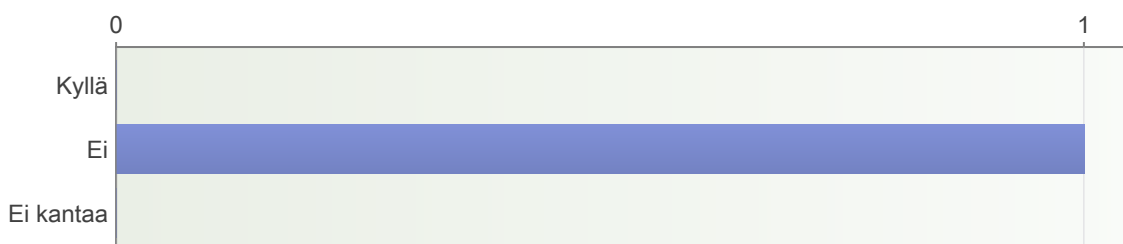
44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- -

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Miten määritellään joukkoliikenteen esteettömyys?

- vrt. kysymys 18, lisätään 17§ 3 momenttiin uudeksi kohdaksi

"3. yhteiskunnallisesti vaikuttava toiminta"

Yhteiskunnallista toimintaa on mm. kolmannen sektorin toiminta, kuten aktiivisuus kansalaisjärjestöissä ja yhdistyksissä. Yhdistystoiminta ei perustu yksilön vain oman osallisuuden edistämiseen.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Yhdensuuntaisen matkan määrittelyssä on problematiikkaa vrt. julkinen joukkoliikenne, jossa yhdellä maksulla voit matkata tietyn ajan esim. 1,5 tunnin aikana.

- Onko matkojen yhdistely mainittava lakitasolla? Kuviteltavissa on monia muita, mahdollisesti parempia tapoja hoitaa matkapalvelut.

- Matkan alueellinen ulottuvuus ei voi riippua näin suoraviivaisesti matkan tarkoituksesta. Pykälä antaa mahdollisuuden mielivaltaisiin virkamiespäätöksiin tai toteuttamistavassa.

- lisätään 18§ 2 momenttiin:

"yhteiskunnallisesti vaikuttava toiminta"

- Voidaanko aiemmin auton julkisella tuella hankkinutta vammaista henkilöä "rangaista" taannehtivasti?

- Näkövammaisen on riippuvainen toisesta, näkevästä kuljettajasta, joka ei ole aina käytettävissä.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- -

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- Lisättävä pykälä vammaiselle ihmiselle maksettavasta hyvityksestä, tilanteessa, jossa vammaisen hakema palvelu on evätty ja siitä on esim. käyty oikeutta useampi vuosi tuloksella, että vammainen henkilö voittaa oikeudessa. Kohtuullinen korvaus on esim. 5 000 - 10 000 euroa.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaisille henkilöille on turvattava aiemmin tehtyjen päätösten mukaiset palvelut myös siirtymäaikana.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain yhteensovittaminen ajoittuu erittäin hankalaan ajankohtaan, koska sotelakipaketti on vasta lausunnolla ja uudistus on täysin levällään.
- Lakia on valmisteltu pitkään ja hartaasti ja siinä on hyvin otettu huomioon YK:n vammaissopimus.